

DEBATT »

Är Du förbannad, nöjd eller har något på hjärtat i största allmänhet? Skicka Din debattartikel till debatt@miljo-utveckling.com

Miljödirektiv för elektronikbranschen trillar in tätt och innebär omställning i produktion. Men trots regeringens och direktivens uttryck om stöd till mindre företag stannar stödet vid fina ord på papper.

Fina ord hjälper inte småföretag

PÅ NATTDUKSBORDET ligger Al Gore's bok "En obekväm sanning". Utmaningarna är stora och kräver insatser av både regeringar, företag och individer. Som representant för den svenska elektronikindustrin har jag de senaste åren sett hur nya miljödirektiv har sköljt över branschen. RoHS, WEEE, REACH och EUP-direktiven har och kommer att ha en mycket stor påverkan på elektronikföretagen. Vad gör då den svenska regeringen som vid upprepade tillfällen har talat om regelförenklingar och viken av stöd till de små och medelstora företagen (SMF)?

När Elektronikindustriföreningen 2005 uppvaktade Miljödepartementet i samband med RoHS-direktivet fick vi till svar att: "Vi har en tradition i Sverige att industrin ordnar detta själv." Det var därför med tillförsikt jag noterade att EUP-direktivet, eller ekodesigndirektivet som det också kallas, speciellt framförde behovet av stöd till SMF och EU-ländernas ansvar för att bistå dessa.

Men var i ligger svårigheten med att uppfylla EUP-direktivet? Huvudfokus är energibesparing och krav på mycket låg stand-by-förbrukning. Produkten måste uppfylla kraven för att få CE-märkas. För detta krävs ett omfattande konstruktionsarbete och nya certifierande tester. Mindre leverantörer av specialprodukter kommer att ha svårt att kompensera för merkostnaden. En komplicerande faktor är att SMF-företagen inte heller är bemannade för att konstruera om alla produkter samtidigt. I Sverige finns endast ett 100-tal personer som har den specialkompetens kring kraftelektronik och strömförsörjning som behövs. De flesta finns inom produktutvecklande företag och är därför inte tillgängliga som fristående konsulter.

Det var med denna kunskap som jag förra sommaren arrangerade ett möte tillsammans med Näringsdepartementet och Energimyndigheten. Budskapet från departementet var dock tydligt. EUP-direktivets skrivningar om SMF och EU-ländernas ansvar för att stötta dessa hade ingen praktisk betydelse. Som det sades: "Skrivningarna är enbart till för att göra direktivet mera smakfullt för beslutsfattarna!"

För att kartlägga företagets situation och behov genomförde Energimyndigheten en konsekvensutredning under sommaren och hösten 2008. Resultaten var entydiga: Införandetiden var för kort, många företag var omedvetna om direktivet och man visste inte hur man skulle konstruera för att klara kraven. Massiva informationsinsatser var därav det största behovet. Sedan dess har mycket lite gjorts för att hjälpa de små och medelstora företagen.

För företagen som omfattas av direktiven är det dags att vakna om man inte redan gjort det. Från januari 2010 kan man annars välja att sluta leverera produkter eller bli brottslingar. Den obekväma sanningen är att den svenska regeringen kommer att förbli passiv.

Vidar Wernöe, vd Elektronikonsult AB och styrelseledamot i Elektronikindustriföreningen, tycker att för lite görs för att hjälpa små och medelstora företag.

VIDAR WERNÖE